

13. februar 2016

UPA 2016/47

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 imm. 1 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut matumuuna saqqummiuppara:

Pisortat ataatsimoortumik allaffissornerisa aaqqissugaanerannut atatillugu naliliinissamut ataatsimiititaliarsuarmik pilersitsisoqarnissaanut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Maanna suliaasaasut aallaavigalugit allaffissornerup annertussusaa ataatsimiititaliarsuup nalilersussavaa, suleriaatsit sunniuteqarluarnerusut pilersinnissaannut immikkoortortaqrifiillu suliaasaqrifiillu (sektorit) akimorlugit suleqatigiinnerup pitsanngorsaaviginissaanut periarfissat misissussallugit, kiisalu allatut aaqqissuussinissamut periarfissanik siunnersuuteqarluni. Siunnersuutini tamani inatsisit ingerlatsinermut tunngasut qasukkartinneqannginnissaat aallaaviussaaq. Ataatsimiititaliarsuaq inunnit sektorinit assigiinngitsuneersunit inuttaqassaaq, tassa pisortat sektoriineersut aamma namminersortut sektoriineersut ilaasortat misilittagaqartut amerlaqatigiissallutik. Ataatsimiititaliarsuaq assigiinngissitaartuneersunit ilalius-sanik sulisitaqassaaq, sulininilu ukiut marluk iluanni naammassissallugu. Tamatuma kingorna ataatsimiititaliarsuup innersuussutai Inatsisartuni politikkikkut suliarineqassapput.

(Inatsisartunut ilaasortat, Múte B. Egede Inuit Ataqatigiit aamma Naaja H. Nathanielsen, Attaviitsoq)

Tunngavilersuut

Inuiaqatigiit allaffissorfigineqarnerisa annertunaarneqarsimanagerat aammalu pisortat namminersortunut naleqqiullugu allaffissornerisa inituallaarnerat oqaatigineqartualersimapput. Tamakkualu saniatigut aaqqissugaanitta nunat avannarlernisut aaqqissugaanera isornartorsiorneqartarpoq, massa nunat avannarliit inuttussutsimikkut, nunat atortulersugaanerisigut ilusaasigullu uagutsinniit allaanerulluinnartut. Tamakkualu pitsanngoriaasissanut allannguu-tissanullu suli periarfissaqartoq isumaqalersippaatigut.

Akerliatigulli inatsisit ingerlatsinermut tunngasut malitagut allanngujuissutsimik aaqqissuus-samullu tatiginnissinnaanitsinnik kinguneqarmata puigussanngilarput. Taamatuttaaq nunanut millionilippassuarnut inulinnut naleqqiullugu innuttaasunut 56.000-iusunut inatsimmut piareersaatit sukkaneruneq ajornerat puigussanngilarput.

Allaffissornerput pillugu politikkikkut oqallittuarnerput kinguneqartittariaqalerparput. Atagu isummersuutinik allanik oqallinnitsinni aallaavigisinnaasatsinnik periarta. Pisaq ima piumentaatsigivoq sukumiisumik suliareqqaartinnagu aalajangiivigisinnaanatigu – suliaasamullu tassunga ataatsimiititaliarsuaq tulluurtuuvoq. Isumarput naapertorlugu ataatsimiititaliarsuaq assigiinngissitaartunik inuttaqartariaqarpoq allaffissornerullu avataaneersunit aamma ilaasortaqaartariaqarluni. Ullut tamarluinnaasa allaffinni sulisorpassuit ataqqigaluarlutigit, namminneq suliamik iluanni eqqarsaatinik nutaanik takujuminaatsitsisinnapput. Assersuutigalugu naalakkersuisoqarfimmi pisortaasup suliaqarfimmi siunissami atorunnaarsinneqarnissaanik allatorluinnarluunniit aaqqissuunneqarnissaanik eqqarsarnissaq ajornakusoortissavaa. Tamatuma saniatigut ataatsimiititaliarsuup assigiinngissitaartumik

inuttalimmik ilaliussamik sulisitaqarnissaa, fólgegruppeqarnissaa, takorloorparput. Atorfilittaasinnaapput, ilisimatuut, politikikkut partiit, ingerlatsivinni pisortat, ilinniagaqartut inuillu allat nutaanik pilersitsisinnaasut. Suliassap isumaginissaa ukiunit marlunniit sivisunerusariaqanngilaq, taamaasillunilu ataatsimiititaliarsuaq 2018-imi ukiakkut ataatsimiinnermi isumaliutissiisummik saqqummiussisinnaassaaq.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Suliassat aalajangersarnerat ataatsimiititaliarsuarmilu ilaliussatullu sulisitassap ilaasortasaanik toqqaanissaaq aningaasaliissutaareersut iluanni isumagineqarsinnaapput. Ataatsimiititaliarsuup allaffissorneranut siunnersorterpasuit avaataaniittut arlaat suliakkersinnaavarput. Tamanna soorunami akisunerulersitsissaaq, taamaattorli suliap ingerlanerani nutaanik eqqarsaatersornissamut peqataasinnaapput. Ataatsimiititaliarsuarmut aningaasartuutit ukiuni marlunni ukiumut 2 mio. kr.-it naammassapput.

Namminersorluni inuussutissarsiuteqarnermut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Piffissaq qaninneq eqqarsaatigalugu soqanngilaq. Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu allaffissorneq eqaannerusumik aqqissuussaq anguneqarsinnaassaaq, tamannalu namminersortunut aamma iluaqutaasinnaavoq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Piffissaq qaninneq eqqarsaatigalugu soqanngilaq. Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu allaffissorneq eqaannerusumik aqqissuussaq anguneqarsinnaassaaq, tamannalu innuttaasunut aamma iluaqutaasinnaavoq